

PRACOVNÍ LIST – DOMALOVÁNKA PRO NEJMLADŠÍ A DOPLŇOVAČKA PRO STARŠÍ DĚTI A ŽÁKY

Vrcholným projevem gotického výtvarného umění byla zpodobení Panny Marie. Zobrazovala se buď jako **madona** s malým Ježíškem nebo později jako **pieta** – truchlící matka s mrtvým Kristovým tělem, sejmutým z kříže, v klíně. Sochy a obrazy s tímto námětem se vztahovaly ke dvěma významným okamžikům života Ježíše Krista, jeho narození a úmrtí.

☁ **Představ si, že jsi středověký malíř – dobarvi kresbu Plzeňské madony dle své fantazie. Poučení o barvách a jejich symbolice najdeš v textu níže.**

Ve středověkém malířství se nejvíce užívaly barvy červená, modrá, zlatá, bílá, zelená a žlutá.

Purpurová, později **červená**, byla barvou králů, symbolizovala život, krev, lásku a zamilovanost.

Modrá byla barvou nebe, trpělivosti, klidu a věrnosti. Modrý háv symbolizoval moudrost, odvalu a také víru. Kombinace těchto barev, zpravidla modrý šat a červený plášť, tak znázorňuje královnu nebes.

Žlutá anebo **zlatá** barva jako symbol vznešenosti byla často součástí maleb s „modrou“ Pannou Marií, neboť kombinace modré a zlaté (žluté) se mnoha malířům jevila velmi krásnou; její význam byl však po celý středověk rozpolcený. **Zlatá** symbolizuje biblický Nový Jeruzalém a jeho záři. **Žlutá** jako barva nepřátelství, žárlivosti a nevěry se stala v mnohých případech i symbolem zrady. Ve žluté barvě byl totiž často zobrazován Jidáš.

Bílá barva symbolizuje čistotu, bývá mimo jiné připisována i Panně Marii jako výraz jejího panenství.

Zelená je barvou jara a probouzející se přírody, radosti a energie.

Plzeňská madona je po staletí nejuctívanějším uměleckým a kultovním dílem v Plzni. Výstava „Nad slunce krásnější“ ji představuje v širších náboženských a kulturněhistorických souvislostech jako jeden ze vzorů později vzniklých madon tzv. „krásného slohu“ (vyznačuje se idealizujícím a kultivovaným výrazem tváří, štíhlými a často esovitě prohnutými postavami s oděvem splývajícím v bohatých záhybech). Plzeňská madona se řadí mezi ty nejstarší, vznikla již před rokem 1384 v prostředí pražské katedrální hutě Petra Parláře, v závěru vlády Karla IV. a počátku vlády Václava IV. Světový unikát má výstava v počtu madon na jednom místě, kterých je celkem 43. Vyvrcholením celého projektu bude zapůjčení originálu Plzeňské madony z chrámu sv. Bartoloměje. Tím budou mít návštěvníci naprosto jedinečnou příležitost vidět Madonu zblízka, neboť po dokončení rekonstrukce chrámu se tato ikona vrátí na hlavní oltář a po několik desetiletí, možná generací, nebude znovu sejmuta. Barokní replika sochy, kterou vytvořil sochař Kristián Wiedemann, se nachází na vrcholu morového sloupu, který stojí na rohu plzeňského náměstí Republiky nedaleko vchodu do katedrály sv. Bartoloměje.

Doplňovačka: v tajence najdeš název uměleckého slohu, ve kterém vznikla Plzeňská madona.

1. Původní výtvarné dílo.
2. Výtvarné zpodobení Panny Marie ve středověku.
3. Truchlící Panna Marie s mrtvým Kristovým tělem v klíně.
4. Autor barokní repliky sochy, umístěné na vrcholu morového sloupu v Plzni.
5. Označení slohu, v němž vznikaly podle plzeňského vzoru další madony.
6. Hlavní sochař pražské katedrální hutě.

1.	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
2.	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
3.	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
4.	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
5.	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
6.	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

ZAJÍMAVOSTI – SYMBOLY KŘESŤANSTVÍ:

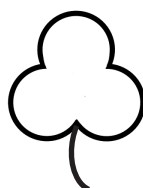
RYBA (ICHTYS)

Řecké označení ichtys je vlastně také šifra. Jednotlivá písmena odpovídají prvním písmenům slov v řeckém sousloví „Ježíš Kristus, Boží Syn, Spasitel“.

A proč zrovna ryba? Několik Ježíšových učedníků byli původně rybáři, Ježíš rybami a chlebem nakrmil hladovějící, své učedníky označil jako „rybáře lidí“.

TROJLÍSTEK

Podle legendy na jetelovém trojlístku svatý Patrik vysvětloval irským pohanům trojjednost boží. Tři listy jsou Otec, Syn a Duch svatý, jeden stvol symbolizuje jejich společnou podstatu.